

A TENGERPART

Napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szépány. Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egy es szám ára 6 fillér.

HIRDELTESEKET

a kiadóhivatali méretekkel áron[számít.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábas petit sorja 40 fillér.

A horvát obstrukció — és a házsabályrevízió.

Fiume, aug. 6.

A mi nemzeti kormányunknak a legnagyobb szerencséje az, hogy a parlamentaris harcokat velük szemben a horvátok vettek föl. Ezzel a nemzet pártfogását a horvátok javára nyomban megnyerték s készek voltunk a kormányt sok hibája dacára is védelembe venni, csak hogy a mi örökös ellensegeink, a nemzetiségek ne diadalmaskodjanak. És most mi, akik az obstrukció jogosságát vitattuk mindenkoron, amely a kisebbség egyedül való fegyvere, — azon kezdünk gondolkodni, vajjon csakugyan olyan jogos-e az, mint aminőnek hirdettük. A mostani kormány tagjai majdnem az utolsó szálig hatalmas obstrukciók hatalmas vezerei, akik népszerűséget, nevet, politikai súlyt főképpen egy-egy obstrukcióban nyertek. Ezeknek tehát nem szabad az obstrukció, mint ilyen felett palcat torni, hanem formulákat kell kutatniok, amikkel kimutathatják, hogy az obstrukció fegyvere is csak meghatározott esetekben és kérdésekben jogos; szóval, amikor azt az *egységes magyar* parlament érdeke követeli meg. Már pedig nekünk csak egységes magyar parlamentünk van s a horvátok «közös országház» hangoztatása ismét csak egy közjogi humbug. Az egységes magyar parlament azonban a horvátok parlamentaris garázdálkodásai folytán igen kényes helyzetben van, mert ezek akaratlanul is azt a látszatot kelthetik, hogy a magyar országgyűlés *közparlamentje* két szövetséges, majdnem egyenrangú államnak. Tehát nagyon tanácsos arról gondoskodni, hogy az ilyen látszatok bele ne szivárognak a köztudatba, mint törvényen

alapuló valóságok, mert az effele a nép zömbében mindig alkalmas csirát táplál az elégedetlenségre. Föl kell tehát világosítani a horvátokat arról, hogy a magyar parlament nem két ország közös törvényhozó testülete. A fölvilágosítás módja pedig legyen akár nagyon finom és tapintatos, akár pedig a legradikálisabb. Mindenesetre jobb az előbbeni, de amikor az a siker nem képes föltétlenül biztosítani, nem szabad visszaradunk a kemény fegyverektől sem, mert ez legfőképpen pillanatnyi zavart, a másik mód pedig örökös bajokat okozhat.

A kérdés csak akörül forog már most, hogy mik legyenek azok az eszközök, hogy a horvátság le ne sülyeszthesse a mi parlamentünk becsületét az osztrák Reichsrat nemzetközi színvonalára?

Azoknak, akik a házsabályrevízióknak nyílt és titkos hívei voltak s azok most is, éppen kapóra jött a horvát okvetetlenkedés s diadalmasan rivalják, hogy a házsabályrevízió kérdésének meg nem oldása bűn, véték, rossz politika, mert a mai házsabályok rendelkezéseivel az egész parlamentarizmusunkat illuzióriussá teheti egy karoknyi mandátumos csapat is. Itt van a bizonyíték: harmincz horvát képviselő, akik csak azért nem hazatértek, mert el sem ösmerik magukat, a magyar állampolgársági állapot mellett sem, magyar embernek. S ez az érvelés csakugyan erős. S ha a magyar parlamentben az állami érdekeket soha egyéb nem veszélyeztetné, mint a horvát delegátusok, igazuk is volna. Csak hogy nem azok a veszélyesek reánk nevezve — s ezt kell megéteni, — amiket a horvátok akarnak, hanem az, amit a mi jeles magyar vereink szoktak tulajdon magunk érdekei ellen elkövetni. Például a horvátok részéről a horvát nyelv

követelését nem lehet oly veszedelmesnek tekinteni, mint azt, hogy mi nagyjában az országban is, külpolitikánkban pedig teljesen lemondunk a magyar nyelvről! És ha ezt a jogunkat mi egy nagy nemzeti ellenek erejével nem tudtuk a hatalomtól kicsikarni, talán ez a hatalom gyöngébb lesz a horvátokkal szemben s azoknak meghódol? . . . Vajjon nem meghátrálás volna-e az, ha mi a galád horvát támadások ellen a mi parlamentaris fegyvereinket *újabb* intézményekkel bástyáznánk körül? . . . S ha a horvátok meg tudják obstruálni a vasutas-pragmatika törvényjavaslatát, tán a házsabályrevízió kérdésében beadott törvényjavaslat tárgyalását nem tudják megnyújtani?

Mind olyan kérdések, amik aktualisak, s amik már a legközelebbi események színpadjára kerülnek. A házsabályrevízió kérdése már régen izgatja a kamarillát s vagy ez gúnyolja a sorsunkat, vagy a sorsunk gúnyol minket, amikor ezt a kérdést a «nemzeti kormány»-nyal oldatják meg, amely a régi jó, alkotmányos házsabály lajtorjánan kapaszkodott föl a fekete-sárga polczig. . . Mintha a horvátok botránja éppen csak e kérdés rendbeliozatala érdekében szittatott volna oly éktelen nagy lángra, s így a horvátokkal kapartatja ki magának Becs a magyar házsabályrevíziót, hogy mire Tisza és Perczel visszaternek, elő ne kellessen vetetniök velük a zsebkendőt, amely majdnem egy házsabály-paragrafusává változott.

Nekünk tehát nem kell a házsabályok revíziója! A horvátokkal mi más uton is el tudunk banni, s nem szabad a parlamentbe egy olyan ostort bevinni, amely ma, igaz, hogy a kedves horvát testvereink hátát porolná, de

hogy az életben mégis csak fő a kényelem. S ezt vallom ma is. Ha nincs meg a kellő nyugalom s a jó étvágyam, az egész életet elviheti az ördög a szép gondolataival egyetemben. Az én alantjáró hájfejűségemen nagyon felháborodott s végül sirógöröcsöket kapott. Anyámmal együtt úgy ahogy megnyugtattuk s ezután hazavittem. Különben is el kellett mennem a városba, mert barátainak megígertem, hogy a Hotel de Rome-ban elbucszunk a legényeségtől. November volt, a Duna be volt fagyva s a jégen mentünk keresztül. Mintha most is előttem volna. Nagy hó feküdt meg a vidéket s mellettünk a magas vasúti hidon lámpák pislogtak a ködben. Nagyon megható volt s úgy láttam, hogy tetszik a menyasszonyomnak. Megfigyeltem, hogy sokkal nyugodtabb lett. Csak itt ott akart felszakadni torkából egy-egy zokogás. Egész uton nem beszélünk egymással. Mikor a folyón átértünk, elkezdte. Elkepedtem. Azt mondta, hogy nem illünk egymáshoz, hogy fel akarja bontani az eljegyzést s mellette százfélé okot hozott fel. Szótlanul mentem mellette. Mihor lakására értünk, így szólt:

— Isten veled, Herman, váljunk el bekeben.

S kezet nyújtott. Teljesen az ő véleményem voltam s há ából meg kellett volna csókolnom a kezét. De mintha valami összeszorította volna a torkomat; mintha pióczát nyelt volna el s az ördög azt akarta, hogy

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Komédia.

Irta: C. Halm.

Biberstein elvégezte.

Hatalmas testével kényelmesen hátradőlt a szőfa sarkában s egyszerű, nyílt arczával Leskow felé fordult.

Ez utóbbi szinte hangosan felkaczagott. A história teljesen régi barátjára, Bibersteinra vallott. De túrtóztette magát s tárgyilagosan megjegyezte:

— Miért kell mindjárt oly gorombának lenni? Diplomatusabb is lehetnél volna. Az az ember még árthat neked.

— Nem tehetek ellene semmit. Vigye el az ördög. Nem vagyok a félrendsabályok embere. Ha az igazságot nem bököm ki azonnal a lehető legbrutálisabban, akkor merő kedélyeskedésből egészen mást mondok, mint amit voltaképp akarok. A komédiázáshoz épp oly keveset értek, mint a paraszt az uborkasalátához. Egyszer életemben próbáltam meg, akkor is elrontotta az egész életemet. Különb elmondhatom az egész históriát.

— Rajta. Nagyon kíváncsi vagyok rá.

Leskownak fogalma sem volt, hogy Biberstein hová akart kilyukadni.

— Hiszen tudod, — kezdé Biberstein

mély basszus hangján, — hogy elhunyt feleségemmel nem valami jól éltem. A holtakról azonban csak jót szabad mondani. Tagadhatatlanul szellemes, eredeti asszony volt, de roppant túlzott volt az életről való feltogása. Mi mindent nem követelt tőlem, mármint Herman Bibersteintől. Szellemi érdeklődést, tiszta szívet, nagy gondolatokat. Különb most már mindegy. Lehet, hogy én voltam a bűnös. Mert mindig közönséges, alávaló ember voltam. Summa summarum, nem illettünk egymáshoz s az életet kölcsönösen megkeserítettük egymásnak tíz esztendőn keresztül.

— Tudom, tudom, — bölintott Leskdw s mosolyognia kellett, mikor erre a különös párra gondolt, mely már külsőre is oly elütő volt egymástól, hogy az emberek az utcán mindig megfordultak utánuk.

— Bizony, — sóhajtott Biberstein, — soha sem kellett volna egybekelnünk. Eljegyeztem magamat vele, mert más leány volt, mint a többi. Atkozottul esinos, pikáns nő volt s nem egy embernek adott kosarat. De már a vőlegényi idő alatt nagyon kezdtem aggodni. Ha már most annyi nezetelérés van közöttünk, mi fog történni később? Mindig nagyon felizgatódott. Hiszen tudod, hogy kissé exaltált teremtés volt. Egyszer — a lakodalom előtt — a szüleimnél volt látogatóban, kik akkor a Duna tulsó felén laktak, s megint szcéna volt. Őszintén megmondtam neki, hogy az ő ideái voltaképp „silli” nekem s

holnap ugyanezt a trelát a mi hátunkon is végigjatszanak, a horvátok nagy kacagására.

De annak a kérdésnek a szönyegre való hozása nem maradna el hasznos események nélkül. Azt gondoljuk, hogy az az idő fogja megteremteni a mai lomha, élettelen parlamentben az ellenzék, amely a kibillent politikai egyensúlyt visszaállíthatna, s amelynek az első diadala a házszabályrevízió ellen indított sikeres obstrukció volna.

Ma könnyen agítálhat a kormány az obstrukció ellen, mert ma a horvátok állanak az obstrukció porondján, ellenszenvére az egész nemzetnek; de holnap már a magyar *ellenzék* küzdhet jogáinkért, mas fegyver hányában, az obstrukció fegyverével. Akkor pedig megint a jobbak eszünkét veszszük elő, amely azt mondja, hogy amíg a parlamentet nem az általános választói jog alapján alakítják meg, addig az obstrukció a mai parlamenti kisebbség mentesvara.

Horvát veszedelem pedig nincs. Ami zavarok vannak, azt a mesterséges nagyítás növeli remesnek, csakogy ijedtünkben fogadjuk el a Perczel Dezső zsebkendőjét is.

K. N.

LEGUJABB.

— *Táviratok és telefon-hírek.* —

A bolgár fejedelem huszárezrede.

Bécs, aug. 6. A király *Ferdinánd* bolgár fejedelemet, aki legközelebb fejedelemségének husz éves jubileumát ünnepli, a 11. huszárezred tulajdonosává nevezte ki. E kitüntetés híre egész Bolgárországban nagy hatást keltett és ugy veszik, mint ő felsége elismerését Bulgária józan politikája iránt.

A czár és a német császár találkozása.

Swinemünde, aug. 6. *Miklós* czár tegnap este még búcsulátogatást tett *Vizmos* német császárnál a „Hohenzollern” yachton, azután éjjel fél tizenkét órakor az orosz hadihajóktól kísérve eltávozott Swinemündéből.

ekkor — először életemben — komédiát játszottam. Nem fogadtam el a kezét, megfordultam s lassu léptekkel távoztam. A Hotel de Rome-ba akartam menni. De nemsokára észrevettem, hogy óvatosan utanam osont. Nagyon jól ismertem apró, sietős lépéseit. Rösteltem a hotelbe menni s haza kanyarodtam. Ő mindig utanam. Untatni kezdett a dolog. A Duna közepén a halászok nagy léket vágtak a jégbe. S tudja ördög, miért, miért nem, a lék mellett megálltam. Hirtelen mellettem termett, belém kapaszkodott s zokogva kérdezte, mit akarok tenni. S képzeld csak, látszólag nagyon elbámultam a megjelenésén s azt mondtam neki: „Epp jókor érkeztl, mert különben ez a fekete lyuk lett volna a sirom.” Még most sem tudom, hogy micsoda ördög sugta ezt nekem. Ő természetesen nagyon meg volt hatva. Hogy ismert minden rendben van. Ugy látja már, miszerint mélyebb érzelmekre is képes vagyok, hogy ez, hogy az. S azután megcsókolt. Hiszen tudod, hogy milyen a síró asszonyok csókja. Puha és sós. Brr! Később nem egy ily sós csókban volt részem, amikor ki-kibekültünk.

Biberstein egy pillanatra elhallgatott s hatalmas füstfelhőket ergetett a szivarjából.

Azután mélyen fölsóhajta mondá:

— Az volt az egyetlen eset életemben, hogy komédiát játszottam. S verjen meg engem az isten, ha még egyszer fogom tenni

Kossuth Ferencz állapota.

Budapest, aug. 6. Hivatalosan jelentik, hogy a *Kossuth* Ferencz kereskedelmiügyi miniszter állapotának rosszabbodásáról szóló hírek teljesen alaptalanok. A miniszter állapota semmiféle aggodalomra nem ad okot.

Agyonszurta a századosa.

Lemberg, aug. 6. Stanislauból jelentik, hogy a 24. gyalogezred 10. századának gyakorlatozása közben *Percevitcz* közlegény nem hallván századosának halk vezényszavát, néhány lépést tett még előre. A százados magából kikelve hozzá rohant és kivont kardját oly szerencsétlenül döfte a közlegény felé, hogy a *szívét keresztülzurta*. A közlegény nyomban összeesett és meghalt.

Balkáni csendélet.

Szaloniki, aug. 6. *Kereturasz* Lizi-makosz, klisszurai ismert görög orvost, a keleti vasutak főorvosát ma délben ismeretlen tettes *nyílt utcán meggyilkolta*. A gyilkos állítólag egy bolgár politikai szövetségnek a tagja. A magyar-osztrák kolóniában a gyilkosság nagy megdöbbenést keltett, mert az áldozat az *Economio* bécsi cég főnökének unokája és minden körben közkedveltségnek örvendett.

Összeütközés a trieszt-bécsi vasutvonalon.

Bécs, aug. 6. Ma reggel Spielfeld állomásnál a Trieszt felől érkezett 6. számú gyorsvonat összeütközött egy Marburg felől jövő tehervonattal. Számos vagon összezúzódott és a két mozdony teljesen összetört. *A tehervonat mozdony vezetője szörnyethalt*. A tehervonat fekezője, a gyorsvonat mozdonyvezetője és egy kalauz, valamint három utas *súlyosan megsebesült*. A sebesülteket részint Marburgba, részint Grácba szállították. A kár igen jelentékeny.

Az angersi vasuti szerencsétlenség.

Angers, aug. 6. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a Loire hidján történt vasuti szerencsétlenséget a síneknek a nagy hőség által előidéztet elgörbülése okozta. Ez idézte elő a vonat kisklászát és a hid leszakadását. Az áldozatok legnagyobb részét tegnap délután temették el. Eddig tizenhét halott személynazonosságát állapították meg.

KÜLÖNFÉLE.

— **Pasics szerb miniszterelnök Fiumében.** *Pasics* Miklós szerb miniszterelnök, aki néhány napig családjával együtt itt időzött, elutazott fürdőzés végett Marienbadba. Hír szerint *Pasics* két hét múlva visszatér ide. A tengerparti fürdőhelyeken tartózkodó szerb politikusok azt beszélnek, hogy *Pasics* legközelebb Bécsbe utazik, hogy *Aerenthal* báró külügyminiszterrel találkozzék.

— **A zágrábi helyőrség a bánnál.** Zágrábból jelentik: A tábornokok, vezérkari és tábornoki tisztek tegnap délelőtt mutatkoztak be Rakodczay bánnál. Gerba altábornagy hadtestparancsnok képviselőjében Boroevics vezérőrnagy mutatta be a tiszteket a bánnak.

— **A „Franz Josef I.” Kobeban.** A haditengerészet parancsnokságához érkezett távirati jelentés szerint a „Franz Josef I.” hadihajó tegnap Kobeba érkezett és három hétig marad ott. A hajón semmi baj.

— A boszniai metropolita halála.

Mandics Miklós szerajevói görög keleti érsek és boszniai metropolita holttestét, mint már jelentettük, a múlt éjjel ravatalra tették az itteni görög keleti templomban, ahol ma délelőtt nagy gyászistentiszteletet tartottak. Résztvettek az istentiszteleten a Boszniából ideérkezett előkelőségek, a kormányzó képviselőjében *Egan* miniszteri osztálytanácsos, a város képviselőjében *Dardi* tanácsos, számos más előkelőség és az itteni görög keleti egyház közönsége. Az istentisztelet után a holttestet ünnepélyes menetben a vasúti állomásra vitték, ahol a koporsót elhelyezték egy vasúti kocsiban, amelyet nyomban lezártak és az esti vonattal elindították Szerajevóba.

— **Az új telefonkészülékek.** A postáépületben a commonbattery-rendszerű új telefonközpont már teljesen elkészült és a napokban megérkezett Budapestre 1200 új készülék, amelyeket a jövő héten kezdenek az előfizetőknel felszerelni. Az új készülékek felszerelése után a központ hívásánál megszűnik az eddigi hosszadalmas csöngetés, amennyiben a hallgatókagyló leemelése által a központban egy villamos lámpa gyulad ki, mire a központ jelentkezik és megtörténik az összekapcsolás. A hallgatókagyló visszaazasztása után önmagától megszűnik az összeköttetés. A felhívó fél nem csöngethet a saját állomásáról; a készüléken levő csengő csak akkor szólal meg, ha a központ hívja a felet. Ez az új rendszer mindenestre egyszerűbbé és gyorsabbá fogja tenni a telefonközlekedést.

— **Zendülés a „Slavonia” kivándorlógőzösön.** Mint Triesztből táviratozzak, a kivándorlókat szállító „Slavonia” Cunard-gőzös, Newyorkból Fiumeba jövet, ma oda érkezett. A hajó Amerikából igen sok olasz visszavándorlót hozott magával, akik közt utközben valóságos zendülés tört ki. Az olasz visszavándorlók közül ugyanis, mikor a hajó már a Földközi-tengeren volt, ketten tifuszban meghaltak, mire a holttesteket, a tengeri nagjokra nevez előírt szabály szerint, a tengerbe akarták süllyeszteni. Ennek azonban az olasz visszavándorlók ellenezésgültek, semmiáron sem akarták megengedni, hogy a holttesteket el-süllyesztsék és azt követelték, hogy a kapitány szállítsa el a két halottat a legközelebbi kikötőhelyre, Nápolyba. A kapitány megfenyegette a zendülőket, hogy megkötozteti őket, mire az olaszok azzal fenyegetődtek, hogy ha azt meg meri tenni, akkor, mielőtt partra jutnak, bosszúból elsüllyesztik vagy a „Slavonia”-t, vagy valamelyik másik hajóját a Cunard-társaságnak. A kapitány, tekintettel az olaszok nagy számára, végre is kénytelen volt engedni követelésüknek és elszállította a két halottat Nápolyba, ahol jelentést tett az esetről a hatóságnak.

— **Epstein Miksa szabadlábón** *Epstein* Miksa, a Pick és Winterstein-czeg volt üzletvezetője, már kitöltötte hat havi büntetését s a napokban szabadlábba helyezték. Azonnal elutazott Budapestre, ahol már alkalmazást is talált egy nagyobb műszaki czegnél.

— **A fumei villamos-közlekedés** A következő levelet kaptuk, amely a város villamos-közlekedésének gyarulásáról tesz bizonyosságot:

„Amióta a villamosvasut vágányait a Danubius-gyárig meghosszabbították, a kö lekedés türethetlenebb, mint eddig volt, amíg a távolabbi utat társaskocsin lehetett végigróni a közeli fürdőig. A meghosszabbított ut meg nincsen rendezve s minden kiterőnél végtelenül hosszú ideig kell várakozni «csatlakozásra», míg eddig az ember a már reá várakozó társaskocsikba szállhatott át. Ez nkivül a pálya egyik részét javítják, újabb talpfával látják el, s a körülbelül 20 méternyi ut javítását már

napok hosszú sora óta végzik, jöllehet az ilyet más helyeken néhány nap vagy néhány éjjel alatt el szokták végezni. A forgalom megakadása azonban alig tűnik itt fel valakinek. Abban az időben pedig, amikor a munkások özönlenek ki a közeli gyára ből, a keves kocsik miatt szinte lehetetlen az arrautazás villamos kocsin. A munkások már a robogó kocsira fölugrálják, sietve, hogy helyet szerezzenek s mire a rendes megállóhelyhez érkeznek a kocsik, már annyira megtelt, hogy oda egy lélek se fér fel, s így az allomáshelyen várakozó utasok lemaradnak. A forgalomban levő kocsik semmiképp sem elegendők most a forgalom lebonyolítására. A városi villamos vasut csak a saját javát mozdítaná elő, ha ezeken a bajokon segítene.

— Uszóverseny Abbáziában. Az abbáziai uszó-egyesület szeptember 8-án, vasárnap nemzetközi uszóversenyt rendez a következő programmal:

1. Junior-verseny 50 méterre (azok részére, akik még díjat nem nyertek).
2. Kombinált verseny (Rendes és hátontusás.) 150 m.
3. Gyermek-verseny (15 éves korig.) 50 m.
4. Ausztria bajnokságáért, 1000 m. Díjak: egy arany-, két ezüsterem, díszoklevelek és pénz-jutalmak.
5. Junior staféta-verseny, 150 m.
6. Nők versenye, 50 m.
7. Vizalatti uszás, 50 m.
8. Hátontusás, 100 m.
9. Oldaluszás, 50 m.
10. Ugró-verseny.
11. Junior melluszás 50 m-re (kivéve azokat, akik már díjat nyertek).
12. Gyermekverseny (14 éves korig).
13. Tányterkeresés a fenéken.
14. Melluszás, 50 m.
15. Játékok és tréfák a vízben.
16. Staféta-verseny, 200 m.

A résztvevők e hó 26-ig nevezhetnek a versenyre. Müller Ferencz, Bees, III. Hatnagasse 14. címen.

— Weisz ur a fiumei vonaton. Székesszéjervarról írják: A minap különös jelenet keltett nagy riadalmat a sárbogárdi vasútállomáson, különösen az utazó hölgyközönség körében. Mikor a Budapestről Fiume felé robogó személyvonat a sárbogárdi állomásra érkezett, hirtelen felpattant az egyik kupé ajtaja s egy teljesen mezítelen ember ugrott le a vonatról és a bámuló közönség sorai között egyenesen az étterembe sietett. Az étteremben levő hölgyek sikkotozva menekültek ki a ruhátlan jövevény lattara. Az idegen pedig angol flegmával telepedett az asztalhoz és harsány hangon kiáltotta:

— Pinczér! Egy forró feketét!

A szolgálatkész pinczér hamarosan ott termett a feketekávéval, melyet a mezítelen utas hirtelen felhajtott.

— Most nem fizetek, nincs nálam az er-

szényem, — szólt és kifelé indult. — Az ajtóban a csendőrök utját állították, rádobták egy köpenyt és igazoásra szólították fel.

— Neven Weisz, — mondta vigyorogva. — Weisz Mor budapesti ügynök. A csendőrök visszakísérték a kocsiba. Kitűnt, hogy az illető az uton annyit ivott, hogy lerészegedett s ilyen állapotban pörére vetkőzött. Közszemérem elleni kihágás czímen megindították ellene az eljárást.

— Állami kedvezmény. A kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminiszter hozzájárulásával az 1907. évi III. törvényzikk 1. §-ában meghatározott állami kedvezményeket a *Kereskedelmi Részvénytársaság* fiumei cég kávéhántoló és kikészítő ipartelepe részére 1912. év június 30-ig előzetesen biztosította.

— Kereskedelmi alkalmazottak a végrehajtási eljárásról szóló törvényjavaslat ellen. A végrehajtási eljárás ki-egészítéséről szóló törvényjavaslat tudvalevőleg az állami tisztviselők részére 2000 koronát allapít meg, mint le nem foglalható összeget, míg a kereskedelmi alkalmazottak részére csak 1200 koronát. A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete ezt rendkívül sérelmesnek tartja és ezért legulóbbi ülésében kimondotta, hogy mindent el fog követni arra, hogy a képviselőház a javaslat e részét ne fogadja el.

— Verdi emléke. A XIX. század legnépszerűbb olasz zeneköltője, Giuseppe Verdi, tudvalevőleg hét millió lírát tevő vagyonát elaggott, szegény zenészek menedékhelye számára hagyományozta. Ebben az épületben Verdi-muzeumot is rendeztek be, ahol a Rigoletto, Troubadour, Traviata, Aida zeneköltőjének kéziratjai, érdemrendei (amelyeket soha sem viselt) s egyéb emléktárgyai láthatók. A muzeumot most egy kegyeletes adomány gyarapította: annak a szobának berendezése, amelyben a maestro 1901. elején meghalt. Ez egy nagy milánói szálló szobája, ahol Verdi számos éven át az egész téli evadot szokta volt tölteni. Megható, hogy az épület mögött terülő szép nagy kertben a zeneköltő díszes mauzóleuma három sir számára van tagozva: az elsőben a mester, a harmadikban pedig az ő má-odik neje (Giuseppina Strepponi, enekesnő) tetemei nyugszanak, míg a középső üresen maradt: ide való volna Verdi első felesége, Margherita, aki oly fiatalon halt meg, hogy férje dicsőségéből meg semmit sem élvezhetett s maga a zeneköltő még akkor olyan szegény volt, hogy nevének csak közös sir juthatott, ahonnan többé nem lehetett csontjait moshova átszállítani.

— Szőlőmívelési gépverseny Palermóban. Az olasz földművelésügyi kormány ez év őszén Palermóban nemzetközi szőlőmívelési gépversenyt rendez, melynek közlelbi részleteit az olasz király rendeletileg szabályozta. A versenyző gépeknek október 10-ig kell Palermóba megerkezniök az ottani földmívelő-szövetkezet czimere. A földművelésügyi miniszter a versenyre vonatkozó tudnivalókat közölte az összes érdekelt magyar szaktestületekkel és intézményekkel.

— Czápavadászat dinamittal és villamosárammal Nyugat-Indiában a st. thomasi kikötő előtt annyi czápa hemzseg, hogy a forró napokon, csakis a leg-ekelyebb vízben lehet fürödni. Hogy a napokban is két négert elkaptak, egy st. thomasi mérnök arra a gondolatra jött, hogy a czápakat dinamittal fogja irtani. Egy ujjvastagságu horogra öt font szalonnát erősített, bele dinamittöltényt rejtett el s ezt villamos gyujtozsinórral latta el. Nemsokára egy tizenkét láb hosszú czápa rohant a finom falatnak, de abban a perczen, ahogy bekapta, darabokban repült a levegőbe. Ily módon tíz nap alatt nyolcz hatalmas czápa pusztított el. E sikereken fő buzdulva, a mérnök villamos árammal próbalkozott meg. A czápa-horogra egy vékony, erős áram vezeté-

sére szolgáló sodronyt erősített, s azután a szükséges csatlékokkal elátva belemerítette a tengerbe. A sokrony másik végét a hajón egy dinamogéppel kötötte össze. Nemsokára egy hatalmas czápa dühösen rohant a csatlékokra s beleharapott a horogba. E pillanatban 200 voltos áramot indítottak, de ennek csak annyi eredménye volt, hogy a tenger hiénája dühösen csapkodta a tengert. Csak hétszázötven voltos árammal emelkedett föl gyertyaegyenesen a tengerből, s élettelenül esett vissza. A négerek diadalordítással húztak halálos ellenségüket a födélzetre, hogy lakomat készítsenek a husából.

— Nagy antiklerikális tüntetések Florenczben. Komából táviratozzák, hogy Florenczben tegnap a radikálisok és a szocialisták egy negyülese után nagy zavargások voltak, ami a gyűlés rendezői a csöcselék féktelenségének tulajdonítanak. A zavargók több templomot felgyujtottak és a katonaságnak szuronyokkal kellett a tüzölok munkáját lehetővé tenni. Két csendőr, egy katona és egy rendőr megsebesült.

— Gyujtogatás egy hajón Toulonból táviratozzák, hogy a «Bouvet» czirkálóhajón a löporkamarák közelében tűz ütött ki, melyet azonban még idejekorán elfojtottak. A tűz helyen két olajjal itatott ruhadarabot találtak. A vizsgálatot megindították. Ma éjjel 3 czirkálóhajó indul Marokkóba.

— Kikötőmunkások sztrájkja. Brüsszeli táviratok szerint az antwerpeni kikötőben hoinap vagy hoinapután a munkások abbahagyják a munkát, mert keveslik az öt frank napi munkabért. 1200 angol dokk-munkást szerződtek Glasgowban, akiket már utnak indítottak Antwerpen felé. A Scheldén a Norddeutscher Lloyd egy hajója szállítja őket és a mobilizált polgári őrség védelme alá helyezték az angol munkásokat.

Nyilt-tér.)*

Nyilatkozat

A «Voce del Popolo» tegnapi számában megjelent aljas ragalmakra csak egy válaszom lehet, az, hogy sajtóperit indítok. A vizsgálóbíró előtt fekszik már circa egy tuczat feljelentésem, hát lesz egygyel több.

Fiume, 1907. aug. 7.

Dr. Tóth Elemér.

* Az e rovatban közlöttékért a beküldőt terheli a felelősség. — A szerk.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

«Unio» könyvnyomdai műintézet.

CIGALE tengeri fürdő
LUSSINPICCOLO mellett.
PROSPEKTUS KIVÁNATRA.

Fiumében

vagy a környéken lakó (esetleg üdülő) fess ur-nóvel levelezne ismeretség céljából javakorubeli uriember.

Szives ajánlatok „Dalmácia” nevén e lap kiadóhivatalában kéretnek.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2% netto kamatot

térít meg mátol kezdve feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Egyedüli magyar konyha Fiumében

„MAGYAR VENDÉGLŐ”

Szapáry rakpart
az Adria-palota mellett.

Vendégszobák első árban.

Reggelizés előtt fél pohár Igmándi keserűvíz az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Schmidthauer-féle radio-activ Hathatos óvszer a belső betegségek elterjedésének meggátlására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérbajokban, továbbá **elkövéredés, szívelhajasodás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdaganat, cukorbetegség, aranyér, esúz- és köszvénynél, vérbőségnél s egyéb belszerkezeti bajokban.** — Főszetküldés a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerésznél **Komáromban.** Kapható minden jobb gyógyszerész és fűszerüzletben, **Fiumében Heim F.-nél,** kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvizekkel.

Szoba és czimerfestő vállalat.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Via del Pino 9. szám** alatt czimer-, szobafestő és mázoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és díszletfestést, mázolás a legegyszerűbb kivitelől a leggazdagabbig.

Fa-, bádóg-, vászon- és üveg-czimtblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mely tisztelettel

Kurz Frigyes és tsa

Via del Pino 9. szám.

WEISS M.

Corso 11. sz. **FIUME** Corso 11. sz.
a várostorony átellenében.

Ujjonnan érkeztek:

kész és mértékre szabott
női toilettek vászonból.

Gyönyörű

blúz-ujdonságok

battiszt-, pongis-, vászon- és zefirekben.

Füldő-öltözékek

hölgyek részére (új reformszabás);
urak részére darabonként 2 koronától feljebb.

Füldő-kalapok és füldő cipők.

Frottir-köpenyek és frottir kendők.

A magyarok legkedveltebb penziója és étterme a

SLATINA

étterem és penzió

ABBAZIÁBAN

szemben a Slatina fürdővel.

Gyönyörű árnyas kert. — Kitűnő konyha

Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

Friedrichshof Pension Jeanette

szálloda és penzió

Villa Heim - ABBAZIA.

Gyönyörű árnyas kert és bekerített saját tengeri fürdővel.

Modern berendezés. — Egész éven át nyitva.

Tulajdonos: **HEIM F.**

a fiumei Deák szállónak 20 év óta tulajdonosa.

Bristol Pensió és Riviera Pensió LOVRANA.

Gyönyörű fekvésű épületek, szép kertekkel. Szobák tengeri kilátással. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. --- Minden szükséges kényelem. ---

PROSPEKTUS.

LOVRANA

(Abbazia mellett)

KÖNIGSVILLA

elsőrangú szálloda, kávéház és étterem.

Elegans szobák, gyönyörű tengeri kilátással. Kitűnő konyha.

Magyarok kedvenc lakhelye

Tulajdonos: **HERMANN TERÉZ.**

Magyarok itt találkozunk!

Kovács J. magyar vendéglője

ABBAZIA

a Bellevue és Auge Gottes között.

Hideg és meleg étkek.

Frissen csapott sör.

Mérsékelt árak.

Első és legjobb hírnevű óraüzlet Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórák.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi

gyátmányok.

Rákóczi vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.

Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.

Kényelmes hely társas-kuglizók részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel

Gulyás László, vendéglős.

Elsőrangú divatszabászat

Himmel Ferdinánd Fiume

Via Adria 1. sz. Zmaies-ház.

Készít:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat.

Mérsékelt árak. Kifogástalan szabás.

Használt és új

Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyátmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Csizmás Demeter

fiumei első magyar fodrász

VIA ADAMICH 2., az Európa szállóval szemben

készít mindennemű hajmunkát jutányos áron, úgy mint parókat, hajfonatot és mindenféle hajdiszt.

Bel- és külföldi illatszerek, a legjobb hajhullás és korpaképződés elleni szerek kaphatók.

Dr. PACHANY A.

FOGORVOS FIUMÉBAN

működik minden hétfőn, szerdán és csütörtökön d. u. 3—6

„Villa Felice” Abbaziában.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv. társaság

FIUME.

VEDJEGY.

Különlegesség
fényműanyag keményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

— a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizsek, toalettcikk és szépitőszerek, stb. stb.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának (Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 tél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione”-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — A „Salamon”-féle cukrászda, tulajdonos: **Bardola V.**

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a községi takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselet: **Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.**